

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Başarım Ancak Allahtan 'dır. Hûd 88

DİN FELSEFESİ KPSS ÇIKMIŞ SORU ve CEVAPLARI

@AHMETSENOL_DKAB

Cevap Anahtarı PDF Sonunda yer almaktadır.

Bu belge eğitim amacıyla düzenlenmiştir.
Kesinlikle ticari bir amaç güdülmemektedir.

DİN FELSEFESİ GİRİŞ VE DİN DİLİ

Tarih felsefesi, bilim felsefesi, hukuk felsefesi gibi terkiplerde ilk kelime alanı verirken ikinci kelime bakış açısını vermektedir. Tarihe, bilime ve hukuka felsefi bir bakış açısıyla yönelmek bu terkipleri meydana getirir. Aynı şekilde din felsefesi terkihi de dine felsefi bir bakış açısıyla yönelmektir. Diğer terkiplerde felsefi bakış açısı nasıl uygulanıyorsa din felsefesinde de aynı felsefi bakış açısı kullanılmaktadır. Din felsefesinin bakış açısına dair en temel özelliklerinden biri “aklın imkânlarını kullanmak suretiyle, dinin ana iddialarının temellendirilebilmesi için mümkün olan en ileri noktaya kadar gitmeye çalışmaktır.”

Bu parçada din felsefesinin hangi özelliğinden bahsedilmektedir?

- A) Objektiflik
- B) Tutarlılık
- C) Rasyonellik
- D) Şümulölük
- E) Açıklık

Günümüz din felsefesinde iki ana akım dikkat çekmektedir. Bu iki akımın din felsefesini ve problemlerini ele alış şekilleri birbirinden farklıdır. Anglo-Amerikan felsefe akımında din felsefesi, dinî inançların hakikat iddialarının doğruluk değerini incelemek ve dinin temel kavramlarının dilsel analizini yapmakla ilgilenmiştir. Kıta Avrupası akımında ise din felsefesi; dinî önermelerin epistemolojik analizinden çok dinin tarihsel süreçlerdeki fonksiyonu, dinin bireysel ve toplumsal hayata yansımaları üzerine yoğunlaşmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Kıta Avrupası akımına ait bir yaklaşım olduğu söylenebilir?

- A) Din felsefesi din dilinin önemine dair çalışmalar içermelidir.
- B) Din felsefecisi ahiret hayatının rasyonel zeminde tartışılması için çaba sarf etmelidir.
- C) İnsanın dünyadaki varlık nedeni ve hayatın anlamı din felsefesinin en önemli problemidir.
- D) Vahyî bilginin imkânı ve doğruluk değeri akli ilkeler bağlamında tartışılmalıdır.
- E) Linguistik araştırmalar din felsefesinde kendine yer bulmalıdır.

Din felsefesi bir zamanlar dinî inanç ve kanaatleri felsefi açıdan savunmak için vahiyden bağımsız Tanrı'nın varlığı ile vahyin diğer iddialarının doğruluğunu kanıtlamak için kullanılmıştır. Bugün bu etkinlik "doğal teoloji" olarak adlandırıldığı için din felsefesi "din hakkında felsefi düşünme" olarak tanımlanabilir.

Buna göre din felsefesiyle ilgili,

- I. Vahiyden hareketle dinî inançları temellendirir.
- II. Metafizik önermeleri mantık ve dil açısından tahlil eder.
- III. İnanç esaslarını savunmayı amaçlar.
- IV. Dinî inançları nesnel ve eleştirel bakış açısıyla tartışır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Soru No: 52

Pierre Bayle, iman-akıl ilişkisine dair "Tanrı düşüncesini akılla bağdaştırmaya çalışmak boşunadır. Bunlar hiçbir zaman bağdaşamazlar. Öyleyse her birini kendi alanı içinde değerlendirmek gerekir. Gerçek erdem, aklın aldığına değil, aklın almadığına inanmaktır." der.

Buna göre Bayle aşağıdaki iman-akıl ilişkisine dair hangi anlayışı benimsemektedir?

- A) Fideizm
- B) Bağdaştırmacılık
- C) Mantıkçı pozitivizm
- D) Katı akılcılık
- E) İlimli akılcılık

Wittgenstein'in dil oyunları teorisine göre her alan kendine ait bir anlam üretir. Dolayısıyla her bir kelimenin anlamı belli bir kullanımda, belli bir oyunda belirginleşir. Din dili, tıpkı futbol dili, ekonomi dili, siyaset dili gibi bu oyunlardan bir tanesidir.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar oyun oynamaktan kaçınamazlar.
- B) Gerçeklik ile oyun arasında bir ilişki vardır.
- C) Dinde kullandığımız dil gerçekliği resmetmektedir.
- D) Dil oyunları realist bir bakış sunmaktadır.
- E) Anlam; bağlam ve kullanıma göre değişir.

Wittgenstein'a göre dil; çeşitli caddeleri, sokakları, eski ve yeni binaları ihtiva eden bir şehre benzer. Böylesi bir şehir tek bir kalıba sığdırılamaz; aksine nereden bakıldığına göre şehrin hikâyesi değişkenlik gösterir. Dil de böyledir. Dil eğer bir oyunsa -ki öyledir- bu durumda bir değil, birçok dil oyunu söz konusudur. Genel kurallarına dikkat etmek koşuluyla, dil çeşitli şekillerde kullanılabilir. Bu durumda anlamın elde edilebilmesi için, dilin doğrudan kendisinin değil, kullanımının esas alınması gerekir.

Buna göre din dili konusunda Wittgenstein'ın aşağıdakilerden hangisini savunması beklenmez?

- A) İndirgemeci yaklaşımlardan uzak durulmalıdır.
- B) Genel dil yapısı göz önünde bulundurulmalıdır.
- C) Literal bir yaklaşım esas alınmalıdır.
- D) Her bir kelimeye bulunduğu yere göre anlam verilmelidir.
- E) Bağlamsal çerçeve dikkate alınmalıdır.

Soru No: 47

Anthony Flew'e göre "Tanrı beni seviyor." diyen bir mümini hiçbir şey inancından döndüremez; o, nimet içinde yüzse de çeşitli belalara uğrasa da her durumda hikmet görebilir. Çünkü teizmin önermeleri her türlü gözlemi kendi lehine yorumlamakta ve onları kendilerini haklı gösteren veriler olarak görmektedir. Flew'e göre bir hüküm, teizmde olduğu gibi hiçbir şeyi dışarıda bırakmıyorsa aynı zamanda hiçbir şeyi de ispatlamıyor demektir. Dolayısıyla dinî hükümler bilgilerimize yeni bir şey katmayan, bilişsel içerikten yoksun hükümlerdir.

Dinî önermelerle ilgili olarak Flew'in bu parçada verilen çözümleme yöntemi aşağıdakilerden hangisiyle isimlendirilmektedir?

- A) Linguistik yaklaşım
- B) İndirgemeci yaklaşım
- C) Yanlışlama ilkesi
- D) Eskatolojik doğrulama ilkesi

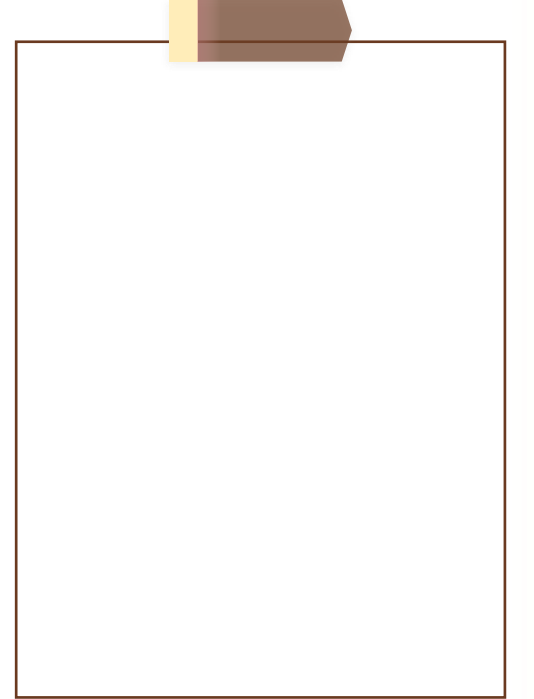
ALLAH'IN DELİLLERİ

Bazı düşünürler Tanrı'nın varlığını "Tanrı" kavramının tahlilinden hareketle temellendirmeye çalışmışlardır. Buna göre, Tanrı kendisinden daha mükemmeli düşünölemeyen varlıktır. Aziz Anselmus bunu şu şekilde dile getirmiştir: "Tanrı ile en yüksek derecede kemale sahip bir varlığı kastetmekteyiz. Varlık bir kemaldır, öyleyse Tanrı vardır."

Bu parçada Tanrının varlığı, aşağıdaki delillerden hangisiyle temellendirilmiştir?

- A) Kozmolojik delil
- B) Ahlak delili
- C) Teleolojik delil
- D) Ontolojik delil
- E) Dinî tecrübe delili

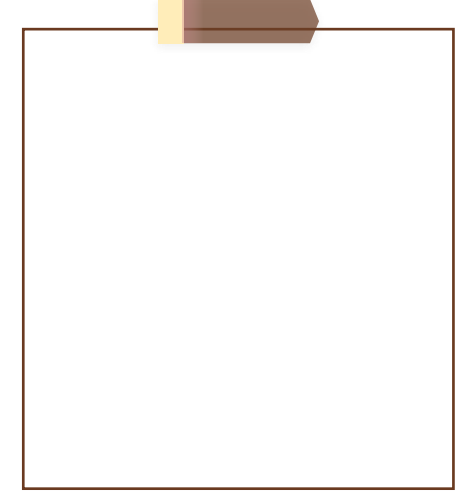

Descartes “Ressamın yaptığı resme, heykeltıraşın yaptığı heykele imzasını atması gibi Tanrı benim zihnime mükemmel varlık kavramını koymuştur.” derken Tanrı’nın bilinmesini doğrudan bilinç ile ilişkilendirmiştir.

Bu yaklaşım tanrının varlığıyla ilgili aşağıdaki kanıtlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Ontolojik B) Dinî tecrübe C) Teleolojik
D) Kozmolojik E) İmkân

Kant'a göre "Tanrı vardır." önermesi, bir konu ve bir yüklemden oluşmaktadır. Her önermede konu ile yüklem arasında iki türlü bağ vardır: Ya yüklem konuya dâhildir yahut yüklem konunun dışındadır. Yüklem konuya dâhil olduğu birinci tür önermelere Kant analitik önerme; yüklem konuya zorunlu olarak dâhil olmadığı, ilave bir özellik kattığı ikinci tür önermelere ise sentetik önerme der. Ona göre Descartes, "Tanrı vardır." önermesini birinci tür önerme olarak ele almıştır. Oysa varlık, bir fikrin veya tasavvurun bariz vasfı değildir. Bundan dolayı Kant, "Tanrı fikri ile varlık arasında zaruri bir ilişki yoktur." diyerek Descartes'ın ontolojik delilini eleştirmektedir.

Kant'ın bu düşüncelerinden aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) "Tanrı vardır." ile "Taş vardır." önermeleri tür açısından aynı grupta yer alır.
- B) "Vardır." yüklemi hiçbir konu için zorunlu değildir.
- C) "Cisim hareketlidir." önermesi sentetik bir önermedir.
- D) Varlığı düşünülebilen bir şeyin yokluğu da düşünülebilir.
- E) "Tanrı vardır." birinci tür bir önermedir.

İnsan, hissî ve maddi her şeye bakınca görür ki, o şey belli bir şekilde ve belli bir miktarda ortaya konulmuştur. Bütün bu hususlar o şeyden beklenen menfaate ve gayeye uygundur. Belli bir menfaatin mevcut olması için bütün bu şeylerin yekdiğerine uygunluğunun tesadüf olması mümkün değildir. İşte bundan kesin bir şekilde anlaşılıyor ki o şeyi yapan bir Yaratıcı, bir sanatkâr vardır. O da Allah'tır.

Bu ifadelerle, İbn Rüşd'ün Tanrı'nın varlığıyla ilgili aşağıdaki delillerden hangisini savunduğu söylenebilir?

- A) İnyet B) Ontolojik C) Dinî tecrübe
D) Ahlak E) Fıtrat

Kur'an-ı Kerim'de Hz. İbrahim'in Allah'ı aramasını konu edinen ayetler yer almaktadır. Bu ayetlerde onun yıldızlara, aya ve güneşe baktıktan sonra bunların herbirinin "kaybolup giden, geçici" varlıklar olduğunu fark ettiği ve bunun üzerine "Ben batanları sevmem." (Enam, 6:76) diyerek bu tür varlıkların Tanrı olamayacağı çıkarımında bulunduğu anlatılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada bahsedilen türden varlıkları niteleyen bir kavramdır?

- A) Muhdis
- B) Hâdis
- C) Vacip
- D) Muhal
- E) Mümteni

Düşünürler ve Tanrı'nın varlığına dair meşhur oldukları delillerle ilgili;

- I. İbn Rüşd - İlayet ve ihtira,
- II. İbn Sina - Dinî tecrübe,
- III. Kant - Ahlak,
- IV. David Hume - Teleolojik

eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) II, III ve IV

Tanrı'nın varlığını delillendirmeye olan ihtiyacın bizzat dinî metinlerin kendisinden, inancı taklid seviyesinden tahkik seviyesine çıkarmaktan, şüpheden kurtulmaktan, bilimsel verilerle inancın uyumunu sağlamaktan kaynaklandığı söylenir. Bununla birlikte bazı filozofların felsefi sistemlerini tamamen Tanrı fikrine dayandırmaları da bu gerekçeler arasında sayılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu filozoflardan biri değildir?

- A) Thomas Aquinas
- B) Kindi
- C) Whitehead
- D) Sartre
- E) Farabi

Gazali, insanın kendi öz varlığına ve dış dünyada görülen hayret uyandırıcı güzelliklere nazar etmesini ve Allah'ı bilmesini, onu hayvandan ayıran en önemli özellik olarak görür. Ona göre akli başında bir insanın bu güzelliklere bakıp bunların bir yaratıcıdan müstağni olduğunu düşünmesi mümkün değildir. Gazali, güzelce örülmüş bir ipek kumaşı buna örnek gösterir ve bu kumaşın, her türlü kudretten yoksun bir terzi tarafından meydana getirildiğini söyleyen kişinin, bu sözü ile yalnızca cehaletini açığa vurmuş olacağını dile getirir.

Gazali'nin bu sözleri, Tanrı'nın varlığıyla ilgili delillerden hangileriyle ilişkilidir?

- A) Ontolojik - Dinî Tecrübe
- B) Nizam - Estetik
- C) Kozmolojik - Ahlak
- D) Ontolojik - Estetik
- E) Nizam - Ahlak

Düşünce tarihinde Tanrı'nın varlığını kanıtlamaya yönelik birbirinden farklı deliller geliştirilmiştir. Bunlardan biri de kişisel tecrübelerden hareketle Tanrı'nın varlığını kanıtlamaya çalışan dinî tecrübe delilidir. Ancak bu delile; yapısı, gerçekleşme süreci ve hareket noktası itibarıyla delilin geçerli olmayacağına dair birçok eleştiri yöneltilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu eleştirilerden biri değildir?

- A) Kültürden kültüre farklılık göstermesi
- B) Tanrı'nın aşkınlığından ziyade içkinliğine vurgu yapması
- C) Birey üstünde olumlu etkisinin olması ile geçerliliğinin ilişkilendirilmesi
- D) Kişinin yaşamış olduğu haz ile doğruluğu arasında ilişki kurulması
- E) Tamamen kişisel ve şahsa özel bir yapıda olması

Soru No: 46

Dinî tecrübe delili doğruluğunu kendi içinde taşıyan bir delillendirme biçimidir. Yani onun, doğruluğunu delillendirebilmek için bir dış desteğe ihtiyacı yoktur. Ancak bu delilin geçerliliğini ortaya koymak için de bazı yöntemlerin bulunduğu söylenebilir. Örneğin bunlardan biri yaşanan tecrübenin yaşayan kişi üzerindeki etkisidir. Buna göre tecrübeyi yaşayan kişinin tecrübe sonrası karakterinde meydana gelen olumlu etki, yaşanan tecrübenin geçerli bir dinî tecrübe olduğunun işaretlerindendir.

Bu parçadan hareketle dinî tecrübe deliliyle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Kişinin imanının kuvvetlenmesine yardımcı olur.
- B) Sonuçları itibarıyla nesnel ve genel geçerdir.
- C) Geçerliliği ortaya çıkardığı sonuçlarla değerlendirilir.
- D) Doğrudan doğruya yaşanan bireysel bir tecrübedir.
- E) Nesnel itibarıyla subjektiftir.

TANRI TASAVVURLARI

Tarihte pek çok kişi çeşitli gerekçelerle ateistlikle suçlanmıştır. Örneğın tanrı kavramı Yehova'dan daha geniş olduğu için Spinoza, Yunan popüler tanrılarını reddettiğı ve bir tür monoteizme yöneldiğı için Sokrates ve Romalıların tanrı kavramlarını kabul etmedikleri için ilk Hristiyanlar ateistlikle suçlanmışlardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bir kişinin ateist olarak nitelenmesi çoğı kez yaşadığı çevrenin dinî kabulleriyle ilgilidir.
- B) Ateist olmak, dinî bir tutumdan ziyade felsefi bir yaklaşım tarzıdır.
- C) Ateistler, Tanrı'nın varlığına değil genellikle ilahî dine karşı çıkmışlardır.
- D) Bir kişinin ateist olarak nitelenmesi için kendi beyanı esas alınmalıdır.
- E) Bir kişinin ateist olarak değerlendirilmesinde neye inanmadığı değil neye inandığı önemlidir.

- Tanrı, âlemi var etmiştir ancak ona müdahale etmemektedir.
- Evrende mutlak bir determinizm vardır.
- İnsan için akıl yeterli olup vahye ihtiyaç yoktur.

Bu görüşler, aşağıdaki Tanrı tasavvurlarından hangisine aittir?

A) Panenteizm

B) Politeizm

C) Teizm

D) Panteizm

E) Deizm

Din felsefesi dersinde bir öğrenci hocasına şu soruyu yöneltir: Kutsal kitaplara ve peygamberlere inanmayıp Tanrı'nın varlığına inanmak mümkün müdür?

Hoca şöyle cevap verir: Yarattıktan sonra âlemin işleyişine müdahale etmeyen bir tanrı anlayışına sahipseniz neden olmasın. Tarihte Batı'da yaşamış birçok düşünür, özellikle Kilise'nin bilime müdahalesine tepki olarak günlük hayata karışmayan, insanı ve evreni yaratıp yasalarını koyduktan sonra kendi hâline bırakan bir tanrı anlayışını benimsemiştir.

Bu parçada bahsedilen tanrı anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Panteizm
- B) Ateizm
- C) Agnostisizm
- D) Henoteizm
- E) Deizm

Deistlerden bazılarına göre âlemin var olan düzeninde bulunan akıl, bir yerde Tanrı'nın iradesiyle özdeştir ve Tanrı'nın başlangıçta tabiatta tesis ettiği değişmez yasaların dışına çıkması mümkün değildir. Zira bu keyfilik ve eksiklik anlamına gelir. O hâlde Tanrı, varlıktaki değişmez yasalara uymak durumunda olduğundan O'nun belli bir topluma vahiy yoluyla müdahalesi söz konusu olamaz.

Parçada bahsedilen bu düşünce Tanrı'nın sıfatlarından hangisiyle doğrudan çelişmektedir?

- A) Vahdaniyet
- B) Zorunluluk
- C) Ezelilik
- D) Aşkınlık
- E) Kudret

Deistlere göre Tanrı ilk nedendir, evrenin yasalarını O koymuştur. O, evrenin dışındadır ve evrene müdahale etmez. Tıpkı bir saatçinin saati imal edip kurduktan sonra onunla bir ilişkisinin kalmaması gibi, Tanrı da evreni yaratıp sistemi kurduktan sonra onunla ilişkisini kesmiştir. Ayrıca onların çoğu doğruyu ve yanlışı bulmada insan aklının yeterli olacağını savunmaktadır.

Buna göre deizmi benimseyen bir kişinin;

- I. nübüvvet,
- II. ahiret,
- III. kitap

iman esaslarından hangilerini kabul etmesi mümkündür?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

Cevap Anahtarı: B

Tanrı anlayışları arasında;

- Tanrı-âlem ikiliğini ortadan kaldıran,
- Tanrı'nın her şeyi ihtiva ettiğini ve O'nun her şey olduğunu savunan,
- var olan her şeyin aslında Tanrı'nın farklı tezahürleri olduğunu ileri süren

tasavvur aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teizm

B) Ateizm

C) Panteizm

D) Deizm

E) Panenteizm

Spinoza'nın Tanrı ile âlemi özdeşleştirmesinin temelinde âlemin, Tanrı'nın doğasından ortaya çıktığı kabulü bulunmaktadır. Âlem, Tanrı'nın doğasından çıktığı için hem ezeli hem de sonsuz olmalıdır. Çünkü Tanrı'nın doğası ezeli ve sonsuzdur.

Bu parçada bahsedilen Tanrı tasavvuru aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Panteizm
- B) Deizm
- C) Agnostisizm
- D) Panenteizm
- E) Teizm

Tanrı'nın en temel vasfı; maddi olmayan, biricik, eşsiz bir varlık olmasıdır. O, dış dünyadaki herhangi bir varlık gibi maddi olarak düşünülemez ve biçimlendirilemez. Tanrı zamanın ve mekânın dışında olan aşkın bir faildir. O, etkin bir neden olarak fiillerinin sonuçları ile her yerde ve her şerde hazırır.

Bu parçada anlatılan Tanrı tasavvuru aşağıdakilerden hangisiyle nitelenebilir?

- A) Politeist
- B) Panteist
- C) Panenteist
- D) Teist
- E) Deist

Panenteizme göre Tanrı hem değişmeyen hem de değişendir; hem mutlak hem izafidir; hem aşkın hem de içkindir; hem sınırlı hem de sınırsızdır. Diğer bir ifadeyle Tanrı âlemi yaratan ve koruyandır. Tanrı âlemle olan ilişkisinde her ne kadar zaman ve uzayın ötesinde olsa da evrenle olan içkin ilişkisi, zaman ve uzayı kendinde içermektedir. Özetle panenteizmde, Tanrı değişen dünyada ve bağımlı varlıklarda hem içkindir hem de onları içermektedir.

Bu anlayışın ortaya çıkmasında etkili olan tanrı tasavvurları hangi seçenekte birlikte verilmiştir?

- A) Deizm - panteizm
- B) Henoteizm - politeizm
- C) Deizm - politeizm
- D) Teizm - deizm
- E) Henoteizm - panteizm

Spinoza, aralarında hiçbir ortaklık olmayan iki şey arasında nedensellik ilişkisinden söz edilemeyeceğini ileri sürmüştür. Ona göre Tanrı, özünden kaynaklanan bir zorunlulukla eylemde bulunmaktadır; bu durumda her şeyin Tanrı'dan zorunlu olarak çıktığı, Tanrı ile evrenin özdeş olduğu ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yaklaşıma yöneltilen eleştirilerden değildir?

- A) Uhrevi ceza ve ödül anlamsız hâle gelir.
- B) İnsanın hürriyeti ortadan kalkar.
- C) Yaratıcı-yaratılmış ayrımı yapılamaz.
- D) Tanrı'nın kudreti sınırlandırılmış olur.
- E) Tanrı'nın aşkınlığını yok sayar.

İbn Sina'ya göre "varlığın sadece duysal varlıklardan ibaret olduğu ve duyu tecrübesine konu olmayan bir mekânda ya da konumda bulunmayan şeylerin var olmadığı" görüşü birçok açıdan problemlidir. Ona göre sadece duyu kapsamına giren şeyler var kabul edilirse, doğrudan duyumsamanın konusu olmayan şeylerin varlığı tartışma konusu olur. Örneğin sevgi, aşk ve korku gibi durumlar duyu tecrübesi ile bilinemez fakat bu durum onların var olmadığı anlamına gelmez.

Parçaya göre bu yaklaşım hangi anlayışa eleştiri olarak öne sürülebilir?

- A) Spiritualizm
- B) Agnostisizm
- C) Darwinizm
- D) Pozitivizm
- E) Deizm

Soru No: 51

Din felsefesi alanında lisansüstü eğitim yapmak üzere İngiltere'ye giden Ahmet, oradaki sınıf arkadaşı Alex'e Allah'ın varlığını anlatmak ister. Ancak daha konuşmanın başında Alex, Ahmet'e Tanrı'nın varlığı ya da yokluğu hakkında rasyonel olarak hiçbir şey bilinemeyeceğini ve hiçbir şey söylenemeyeceğini dolayısıyla bu konuda konuşmanın anlamsız olduğunu söyler.

Buna göre Alex'in aşağıdaki düşüncelerden hangisini benimsediği söylenebilir?

- A) Dualizm
- B) Deizm
- C) Agnostisizm
- D) Mistisizm
- E) Ateizm

KÖTÜLÜK PROBLEMİ

Kötülük problemi, antik felsefeden günümüze kadar felsefecilerin ve kelimacıların gündemini meşgul etmiştir. Bu kapsamda “Tanrı kötülüğü önlemek istiyor da önleyemiyor mu? O hâlde güçsüzdür. Önleyebiliyor da önlemek mi istemiyor? O hâlde iyi niyetli değildir. Hem önlemek istiyor hem de önleyebiliyorsa bu kadar kötülük nasıl var olabiliyor?” gibi sorulara birçok felsefeci veya kelimacı tarafından cevap aranmıştır.

Bu parçada bahsedilen soruların temel hareket noktası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âlemin kadim olup olmadığı
- B) Tekvinin, mükevvenden ayrı olup olmadığı
- C) İlim ve irade arasında ayrım bulunup bulunmadığı
- D) Tanrı'nın mutlak iyi olup olmadığı
- E) Bilginin objektif olup olmadığı

Soru No: 48

Murat, çok sevdiği ve kendisinden çok fazla bilgi edindiği hocasının sarhoş bir sürücünün çarpması sonucu ölmesiyle oldukça sarsılır. Bu olay üzerine Allah ve kötülük konusunda düşünmeye başlar. Ancak bir taraftan da bu düşüncelerinden rahatsız olur. İlahiyat fakültesinde doktora yapan arkadaşı Ahmet'e giderek "Allah güçlü ve iyi ise neden bu tür olaylar yaşanıyor? Neden âlemde bu kadar kötülük var?" diye sorar. Arkadaşı ona "Senin kötülük olarak adlandırdığın husus soğuk gibi, karanlık gibi. Yani nasıl ki ışık olmadığı durumu karanlık, sıcaklığın olmadığı durumu soğuk olarak niteliyorsak kötülüğü de böyle anlamalıyız. Dolayısıyla somut bir varlığı olmayan kötülük tamamen bizim bakış açımızdan kaynaklanmaktadır." şeklinde cevap verir.

Ahmet'in bu cevabı kötülük probleminin çözümüyle ilgili aşağıdaki yaklaşımlardan hangisini yansıtmaktadır?

- A) Kötülüğün insan eseri olduğu
- B) Kötülüğün dünya hayatının gereği olduğu
- C) Kötülüğün varlığının izafi olduğu
- D) Kötülüğün ve iyiliğin dengeli olduğu
- E) Kötülüğün imtihan için yaratıldığı

DİNİ ÇEŞİTLİLİK

Bir yandan belli bir dinin öğretilerinin nihai olarak muteber ve asli olduğunu ve nihai kurtuluşun da o dinin öğretileri çerçevesinde gerçekleştiğini kabul ederler. Diğer yandan da Tanrı'nın lütfunun her şeyi kuşatmış olduğunu ve kullarını kurtuluşa erdirmeyi irade ettiğini, Tanrı'nın kendisini çeşitli yollarla farklı dinlerde de vahyedebileceğini ve diğer dinler aracılığı ile Tanrı'nın kurtuluş bahşedebileceğini kabul ederler.

Bu parçada anlatılan düşüncayı savunan anlayış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dinî Çoğulculuk B) Dinî Tekelcilik
C) Dinî Dışlayıcılık D) Dinî Çeşitlilik
E) Dinî Kapsayıcılık

Dinler bir ağacın dalları gibidir. Kuzeyde ve güneyde olmalarına, güneş görme durumlarına göre meyvelerin bazısı erken, bazısı geç olgunlaşır. Ama her dalın bir meyvesi vardır.

Bu ifadeler, dinler arası ilişkiler açısından düşünöldüğünde aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilidir?

- A) Kapsayıcılık B) Seçicilik C) Uzlaşıcılık
D) Dışlayıcılık E) Çoğulculuk

Soru No: 57

Şayet Tanrı bütün insanlığın tanrısı ise ve insanlığın kurtuluşu için evrensel bir plana sahipse o hâlde neden tek bir doğru din, Tanrı'ya yaklaşmanın tek bir yolu olsun? Neden ilk dönemlerden şu ana kadar yaşayan milyarlarca insanın oluşturduğu kalabalık dışarda bırakılsın da sadece belli bir dine inananlar kurtuluşa erecek olsun? Eğer Tanrı bütün insanların yaratıcısı ve babası ise gerçek ve doğru dini sadece seçilmiş bir azınlığa vermiş olabilir mi?

Bu ifadelerden hareketle John Hick'in aşağıdakilerden hangisini savunduğu söylenebilir?

- A) Dinî çoğulculuğu
- B) Dinî tekelciliği
- C) Dinî dışlayıcılığı
- D) Dinî kapsayıcılığı
- E) Dinî derecelendirmeyi

Bir ilahiyat fakültesi öğrencisi, din eğitimi dersinde hocanın kendisine verdiği ödev doğrultusunda din öğretimi yaklaşımlarıyla ilgili bir sunum yapar. Sunumunda şunları dile getirir: Dinlerin hakikati noktasında farklı yaklaşımlar karşımıza çıkmaktadır. Örneğin (I) Hristiyanlık için papalığın VIII. Kutsal Deklarasyonu'nda "Biz imanımızın gereği olarak inanırız ki İsa'nın mesajını sadece kutsal Katolik kilisesi temsil eder. Yine biz sağlamca inanır ve şahadet ederiz ki bu kilisenin dışında ne kurtuluş ne de günahların bağışlanması mümkündür..." denilmiştir. (II) Öte yandan Hristiyanlıkla ilgili olarak II. Vatikan Konsili'nin deklarasyonunda Katolik kilisesinin diğer dinlerdeki kutsal ve gerçek olan "hiçbir" şeyi reddetmediği belirtilmektedir. Bu deklarasyona göre başka dinlerdeki hayat tarzları, öğretiler ve kurallar her ne kadar hakikatin kendisi olmasa da insanlığı aydınlatan hakikatten bir ışık taşır.

Bu parçada numaralandırılmış ifadelerin karşılık geldiği yaklaşımlar aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

<u>I</u>	<u>II</u>
A) Dışlayıcı	kapsayıcı
B) Kapsayıcı	dışlayıcı
C) Dışlayıcı	çoğulcu
D) Çoğulcu	kapsayıcı
E) Çoğulcu	dışlayıcı

Barbour, dinî inançlarla bilimsel bilgi arasında nasıl bir ilişkinin var olduğuna dair düşünce tarihi boyunca savunulan farklı yaklaşımları genel anlamda tasnif etmiştir. Bu yaklaşımlardan birine göre din ile bilim arasında var olduğu iddia edilen çelişki bulunmamakta, dinî hakikatler ile bilimsel doğrular birbirini dışlamamaktadır. Aksine din ile bilim arasında gerçekliğe dair birbirini tamamlayan bütüncül ve kapsamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Bu parçadaki yaklaşım aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilir?

- A) Çatışmacı
- B) Bağımsız
- C) Entegrasyon
- D) Diyalog
- E) Eleştirel

1.C	6.C	11.A	16.B	21.C	26.D	31.E
2.C	7.C	12.B	17.A	22.A	27.C	32.A
3.D	8.D	13.C	18.E	23.D	28.D	33.A
4.A	9.A	14.B	19.E	24.A	29.C	34.C
5.E	10.E	15.B	20.E	25.D	30.E	

DİN FELSEFESİ CEVAP ANAHTARI